

9. A HÉTPECSÉTES KÖNYV

Jel. 4. és 5. fejezete

I. A látomás körülményei Jel. 4,1-2.

Miután János befejezi a gyülekezetekhez küldött üzenetének leírását, úgy vált témát, hogy azt mondja: *„ezek után látám”* (1. vers). János apostol bevezető szavai viszont nem azt jelentik, hogy a most leírásra kerülő látomás időrendben az eddig elmondott prófétai események után fog következni. Ez a kifejezés csupán a látomás sorrendjére vonatkozik, ahogy az apostolnak egymás után meg lett mutatva.

A Jelenések könyvének szerkezeti felépítése szerint a negyedik fejezettel egy új látomás-sorozat veszi kezdetét. Az apostol ugyanazt a történelmi kort szemlélheti, amiről a hét levélben beszélt, de a benne történő eseményeket most egy teljesen más nézőpontból figyelve mutatja be és nyilatkoztatja ki előtte Isten. Ez a látomás-sorozat annyira komoly bevezetést kap János leírásában, hogy két fejezeten keresztül ad bevezetést a hét pecsét felbontásának prófécijához.

Látomásának első mozzanataként azt mondja el, hogy mi ragadta meg legelőször a figyelmét: *„egy megnyílt ajtó volt a mennyben”* (1/a. vers). A Jánoshoz beszélő hang nem azt mondja, hogy kinyitotta előtte az ajtót, hanem egy korábban megnyitott ajtóhoz irányítja az apostolt. Ez az ajtó valószínűleg a világegyetem tróntermébe vezető ajtó, az Isten színe elé vezető lehetőség ajtaja. Ezt a tróntermet azonosítani lehet a mennyei templom legszentebb helyével, a szentek szentjével. Ezt az ajtót a Golgota áldozata nyitotta meg az emberi család számára, Isten ugyanis *„hozzáférhetetlen világosságban lakozik”* a bűnös ember számára, ezért *„az emberek közül senki nem láthatja”* Őt (1Tim. 6,16.). Jézus Krisztus azonban az emberi család képviselőjeként utat nyitott számunkra a Mennybe, kinyitotta előttünk a kegyelem ajtaját, az Isten színe elé járulás lehetőségét. Pál apostol ezért mutatja be Jézust úgy, hogy a Mennybe menetele által *„útnyitól ment be érettünk Jézus”* (Zsid. 6,20/a.). A Jelenések könyvében máshol is szerepel ez az Isten által kinyitott ajtó: *„Imé adtam elődbe egy nyitott ajtót, amelyet senki be nem zárhat”* (3,8/a.).

Látomása közben a Jánoshoz beszélő személy nem természetes emberi hanghordozással beszél, hanem úgy hallotta *„az első szót, mint egy velem beszélő trombitának szavát”* (1. vers). A Szentírásban a közvetlenül Istentől származó szó hangzik oly módon az emberi fül számára, mint egy trombitának szava. Valószínűleg a jól hallható zengése miatt, amely mindenki számára tiszta és érhető utasítást tud adni. Az ószövetségi időben a papoknak is ezért kellett trombitálniuk, amikor az Isten elé járultak, és amikor Isten utasítását közvetítették, mert ezzel a hangzással jelképezték azt, hogy az elhangzó tanítás az Isten kinyilatkoztatott üzenete. *„És megparancsolá Ezékiás, hogy egészen égőáldozatot áldozzanak az oltáron. És mikor megkezdődött az áldozás ugyanakkor megkezdődött az Úrnak éneke is, és a trombiták harsonája Dávidnak az Izráel királyának szerszámaival. És az egész gyülekezet leborult, az énekesek énekeltek, és a trombitások trombitáltak*

mindaddig, míg az egészen égőáldozatnak vége lett.” (2Krón. 29,26-28.). A Jelenések első fejezetében Jézus szavát is úgy hallja az apostol, mintha egy trombita szóló volna hozzá: „hallék a hátam megett nagy szót, mint egy trombitáét, amely ezt mondja vala: Én vagyok az Alfa és az Omega, az Első és Utolsó” (1,10-11.).

Ez az isteni szó arra utasítja Jánost, hogy *„Jöjj fel ide, és megmutatom neked, aminek meg kell lenni ezután”* (1. vers). Az előzőekből arra lehet következtetni, hogy ekkor is közvetlenül az Istentől származó szót hallja János, vagyis maga Jézus hívja meg az apostolt, a bemutatásra kerülő esemény szemlélésére. A *„megmutatom neked”* utalás arra, hogy az egész kinyilatkoztatás Jézus Krisztus kijelentése. Ebből adódóan itt is érvényes az a korábban elmondott parancs, hogy amit látsz, írd meg, és küld el a hét gyülekezetnek.

Az *„ezután”* kifejezés itt sem az események sorrendjére vonatkozik. Ezt a kijelentést a látomás idejéhez kell viszonyítani. Vagyis ez a látomás visszavezet bennünket ahhoz a történelmi korhoz, amikor az apostol kapja a látomást. Viszont a már végig tekintett hét gyülekezeti korszakot most valamilyen más szempont alapján akarja neki Jézus bemutatni.

„És azonnal elragadtatám lélekben” (2. vers) mondja magáról János. Ez a próféták ihletés alatti állapotát jelenti, vagyis ebben az állapotban a földi dolgok teljesen megszűnnek létezni a próféta számára. A fizikai világot érzékelő képességeket ilyenkor kikapcsolja Isten, hogy csak egyedül a látomásban kapott üzenet számára legyen nyitott és befogadóképes, senki és semmi se zavarhassa meg a látomás megértését.

II. A trónterem bemutatása

A királyi székben ülőről nagyon óvatos leírást ad az apostol. *„És aki ült, tekintetére nézve hasonló volt a jáspis és sárdius kőhöz; és a királyiszék körül szivárvány volt, látszatra smaragdhoz hasonló”* (3. vers). A körülötte lévő hódoló sereg alapján az Atyával azonosíthatjuk a királyiszékben ülőt. Az Atyával kapcsolatban csak az Őt körülvevő fényességről és dicsőségről beszélhet az apostol. Pál apostol is azt mondja róla, hogy Ő *„hozzáférhetetlen világosságban lakozik; akit az emberek közül senki nem látott, sem nem láthat”* (1Tim. 6,16.). Az Atya személye a bűn világában élő ember számára láthatatlan, ezért csak jelképes ábrázolás által teszi magát láthatóvá, mint Dánielnek, aki egy *„őregkorúhoz”* (Dán.7,13.) hasonló lényként láthatta.

A drágakövek említésével pedig azt a ragyogó és tündöklő fényességet akarja kifejezni, ami az Isten lényétől árad ki. A szivárvány viszont a kegyelemnek Istentől áradó folyamát jelképezi, ezért a szivárvány az Őt szeretők számára az Isten szeretetének szimbolikus kifejeződése.

A királyiszéket azonban nemcsak szivárvány veszi körül, hanem *„a királyiszékből villámlások, mennydörgések és szózatok jönnek ki”* (5. vers.). Ez érzékelteti velünk

azt, hogy Isten szereti ugyan a bűnöst, de egyúttal megemésztő tűz a bűn számára. „Mert a mi Istenünk megemésztő tűz” (Zsid. 12,29.). Ésaías is hasonló gondolatokkal emlékezik meg Isten szentségéről: „ki lakhatik közülünk megemésztő tűzzel, ki lakhatik közülünk örök hőséggel?” (Ésa. 33,14.).

Az Istentől jövő üzenet és kinyilatkoztatás körülményeire ismerhetünk rá ebben a leírásban. A Szentírás következetesen hasonlítja az Isten szavát mennydörgéshez. „Halljátok meg figyelmetesen az ő hangjának dörgését, és a zúgást, amely az ő szájából kijön... az ő fenségének hangjával mennydörög, s nem tartja vissza azt, ha szava megzendült... Isten az ő szavával csudálatosan mennydörög” (Jób 37,1; 3-4.). A Jelenések könyvében is többször találkozhatunk ezzel a jelenséggel. Általában akkor, ha az Atya nyilatkoztat ki valamit, vagy a trónjától elindul valamilyen esemény. Ez a jelenség az isteni hatalmat és erőt, az Isten személyéből áradó fenséget és dicsőséget akarja kifejezni és érzékeltetni.

A villámlás és mennydörgés ellentétéként „hét tűzlámpás ég a királyiszek előtt, mely az Istennek hét lelke” (5/b. vers), amely az isteni béke és nyugalom, illetve a világosság kifejezője. A földi templomban is meg volt a megfelelője. A földi templom gyertyatartója részben Krisztust, részben a Szentlelket jelképezte. Itt, ebben a bemutatásban csak a Szentlélek jelképeként van jelen, mint a világosság forrása. A hetes szám pedig a teljesség vagy tökéletesség szimbólumaként kapcsolódik össze a Szentlélekkel.

Mivel János azt látja, hogy „a királyiszek előtt üvegtenger volt, hasonló a kristályhoz” (6. vers), ezért először is azt kell tisztázni, hogy mit jelent az a meghatározás, hogy „üvegtenger”, és hol van ez helyileg? Természetesen ez csupán János apostol meghatározása, Ő látja olyannak az Isten trónja előtti környezetet, mintha üvegből volna, olyannak látja, mint az átlátszó kristály. Ezért is bizonytalankodik az apostol, hogy miként írja le azt, amit lát, mihez hasonlítsa. Ez a bemutatás egy csodálatos képet ad Isten országáról és uralkodásáról.

A bemutatás szerint Isten trónjának környezete ilyen üvegtengerhez hasonló, vagyis tiszta és áttetsző kristályhoz hasonló környezetben van felállítva. Az Ő uralkodásában ugyanis minden tiszta szándékkal történik, Neki nem kell semmit sem takarni és elrejtetni. Egy olyan országban „amelyben igazság lakozik” (2Pét. 3,13.), az uralkodó környezete nyugodtan lehet átlátszó. Míg a bűn világában élő emberek csak beszélnek az „üveg zseb” programról, az átlátható cselekvésekről, addig Isten nekünk ezt példaként bemutatja, mert Ő így éli meg az átláthatóságot a teremtményei előtt. Az a körülmény, hogy Isten trónja előtt üvegtengerhez hasonló „tenger”, azaz sima tér van, azt is kifejezi, hogy az Ő uralkodásának alapja nem viharzó és állandóan hullámzó talajon áll. A mi világunk viszont folyton mozgó, változó és megbízhatatlan az Ő valóságával ellentétben, hiszen az Ő országát állandóság, stabil biztonság jellemzi.

III. A trónteremben lévők bemutatása

Az Isten trónja körül a 24 vén foglal helyet, egy-egy királyiszékben. *„És a királyiszék körül huszonnégyszék volt; és a királyiszékekben láttam ülni a huszonnégyszék Vén fehér ruhákba öltözve: és a fejükön arany koronák voltak”* (4. vers). A mennyei templom 24 vénje, tisztére és szolgálatára nézve azonos a földi templom 24 papi fejedelmével (lásd: 1Krn. 24,1-5.). Mivel azonban a 24 vén a mennyei templomban végzi a szolgálatát, ezért ők Isten népének képviselői, a földi egyház érdekében és javára végzik ezt az Isten színe előtt. *„A huszonnégyszék Vén leborult a Bárány előtt, mindegyiknél hárfák és aranypoharak voltak, jóillatokkal tele, amik a szentek imádságai.”* (5,8/b.).

A 24 vénről határozottan állíthatjuk, hogy ők a földről megváltott emberek közül valók, akik valamilyen módon már feltámadtak, és Isten felvitte őket a Mennybe. Megváltott állapotukra utal a fehér ruhájuk hangsúlyozása. A *„fehér ruha”* a Krisztus általi megigazulás szimbóluma: *„akik nem fertőztették meg a ruháikat: és fehérben fognak velem járni; mert méltók arra”* (3,4-5.). A Bárány dicsőítésére elmondott énekük is hivatkozik arra, hogy megváltásban részesültek *„a huszonnégyszék Vén leborult a Bárány előtt... És énekeltek új éneket, mondván: Méltó vagy, hogy elvedd a könyvet és megnyisd annak pecsétjeit: mert megöleltél, és megváltottál minket Istennek a te véred által, minden ágazatból, nyelvből, népből és nemzetből”* (5,8-9.).

Az arany koronák a küzdelem jelei, amit már befejeztek, és a győzelemé, amelyet elértek. Pál apostol is erről a győzelmi koronáról írt Timótheusnak, ifjú munkatársának: *„eltétetett nékem az igazság koronája, melyet megad nékem az Úr ama napon, az igaz Bíró; nemcsak nékem pedig, hanem mindazoknak is, akik vágyva várják az ő megjelenését”* (2Tim. 4,8.). A smírnabeli gyülekezet győzőinek is ezt ígérte meg Jézus: *„Légy hív mind halálig, és néked adom az életnek koronáját”* (2,10/b.).

Két kinyilatkoztatás alapján tudjuk, hogy miként került a 24 vén innen a Földről a Mennybe. Jézus feltámadásával egy időben sokan feltámadtak az elhalt szentek közül is. *„És a sírok megnyíltak, és sok elhunyt szentnek teste föltámadt, És kijövének a sírokból, Jézus föltámadása után bementek a szent városba, és sokaknak megjelentek”* (Mt. 27,52-53.). Pál viszont azt jegyezte le, hogy Jézus, amikor visszatért a Mennybe, akkor foglyokat vitt magával: *„Fölmenvén a magasságba foglyokat vitt fogva”* (Efész. 4,8.). Ezek a foglyok a bűn és a halál birodalmából kiragadott emberek voltak, akiket egyrészt a halál és a sír feletti győzelmének jeleként vitt magával. Másrészt viszont ezeket a különböző korszakokban élő szenteket azért feltámasztotta fel és vitte el magával Jézus, hogy a főpapi szolgálatában, a vizsgálati ítéletben az emberi család képviselőiként legyenek jelen.

János apostol még négy különleges lény jelenlétére irányítja figyelmünket, akik szintén az Isten trónja előtt vannak. *„A királyiszék körül négy lelkes lény, szemekkel teljesek elől és hátul”* (6/b vers). A Károli fordítású Biblia *„lelkes állat”*-nak fordítja

és nevezi őket, a valóságban azonban csak „*lelkes lény*”-ekről, azaz „*élő lény*”-ekről van szó. Eredetileg nagyon sok helyen alkalmazta Károli az „állat” szót. Minden esetben, amikor Isten által teremtett dologra utal a szöveg, akkor Károli mellé tette az állat szót is, ami akkor, az ő korában csupán a teremtettségére utaló kifejezés volt. Így lett a Napból a „*nagyobbik világosító állat*”, míg a Holdból a „*kisebbik világosító állat*” (1Móz. 1,16.). A Károli fordítású Biblia átdolgozásakor azonban, ebből a régies nyelvezetéből még mindig megmaradt néhány helyen ez a sajátos kifejezés a teremtett lényekre vonatkozóan, vagyis az „állat” szó. Ennek az egyik klasszikus példája a Timótheushoz írott levélben található. „*Mert Istennek minden teremtett állata jó, és semmi sem megvetendő, ha hálaadással élnek azzal; Mert megszenteltetik Istennek ígéje és könyörgés által.*” (1Tim. 4,4-5.). Az eredeti szövegben azonban szó sincs állatról, ezért már az újabb fordítások javított formában adják vissza a szöveget: „*Mert az Isten minden teremtménye jó*”. A Jelenések könyvének ebben a szövegében is megmaradt ez a régies kifejezés „*négy lelkes állat*”, valójában pedig csak „*lelkes lény*”-ekről, vagyis „*élő lény*”-ekről van szó.

János azt látja, hogy ez „*a négy lelkes lény... köröskörül és belül teljes volt szemekkel*” (8. vers). Az itt alkalmazott „*szem*” szó a sajátos héber gondolkodásmód szerint, a ragyogást és a tündöklést jelenti. Az a meghatározás pedig, hogy „*szemekkel teljeseek előtt és hátul*”, azt akarja érzékeltetni, hogy tündöklő színpompa és ragyogás vette őket körös-körül.

A négy lelkes lényről azt is elmondja János, hogy „*mindegyiknek hat-hat szárnya volt*” (8. vers). Miként Dániel próféciáiban a szárnyak a gyorsaság szimbólumai, úgy itt is azt kell érteni alatta, hogy az Isten szolgálatában álló lények rendkívüli gyorsasággal hajtják végre a rájuk bízott feladatot az emberek érdekében. Ez a jelkép tehát azt a sokoldalú segítséget fejezi ki, ahogy Isten az emberi család segítségére siet a megváltás folyamán.

A lelkes lények azonosításával kapcsolatban kétféle értelmezés is létezik. Ezékiel próféta ugyanezeket a lényeket szemlélhette, és ő a könyvének 10. fejezetében kéruboknak nevezi őket. A kérub meghatározás arra utal, hogy mennyei, azaz el nem bukott lényekről van szó, de a mennyei lények között is fejedelmiek. János apostol azonban úgy mutatja be őket, mint akik a Jézus vére által megváltott lények közül valók. Ugyanis a 24 vénnel együtt ők is éneklik a megváltottak hálaadó énekét. Ezek szerint ők is az Isten egyházának képviselőiként vannak az Isten trónja előtt. Lehetnek az Isten egyházának kiemelkedő egyéniségei, vezetői, fejedelmei.

Az állatokhoz hasonló ábrázatok miatt sem kell valóságos állatoknak tekinteni őket, ez a képies bemutatásuk ugyanis csak jelképes jelentőségű.

oroszlán	az állatok királyaként tekintett erő szimbóluma.
borjú	a szolgálat, de egyben az áldozat jelképe, ugyanakkor a türelem és a kitartás kifejezője.

ember	az értelem, a mérlegelés és döntési képesség kifejezője.
sas	a gyorsaságot szimbolizálja, az akarat szárnyaló erejét.

Ezek a jelképek azt a sokoldalú segítséget fejezik ki, ahogy az Isten az ember segítségére siet a megváltása során. A négy lelkes lény pedig nem szűnik meg Istent dicsőíteni mindezt.

IV. A látomás eseménye

János látomásának lényege egy különleges könyv felbontásával kapcsolatos események köré összpontosul. *„Láték annak jobbkezében, aki a királyiszekben üle, egy könyvet, amely be volt írva belől és hátul, és le volt pecsételve hét pecséttel. És láték egy erős angyalt, aki nagy szóval kiálta: Ki volna méltó arra, hogy felnyissa a könyvet, és felbontsa annak pecségeit?”* (1-2. vers).

Abban az időben könyv alatt a papirusztekercset értették. A görög szövegben a második „és” szó nincsen benne, és az ékezetek kirakását sem jól végezték el. A szöveg javított változata így volna hitelesebb: *„amely be volt írva belül, és hátul le volt pecsételve”*. A hetes számra történő utalás pedig a teljesség, vagy tökéletesség jelképe. A bepecsételt könyv tehát teljes egészében van bepecsételve, vagyis a teremtett lények számára elrejtett titkot tartalmaz. Mivel a könyvet a trónon ülő tartja a kezében, ez azt fejezi ki, hogy ez az Ő titkát, vagyis az Istenség titkát tartalmazza. Az Isten titka pedig nem más, mint a megváltás terve, amit nagyon sokszor említ meg a Biblia. *„Mert semmit sem cselekszik az én Uram, az Úr, míg meg nem jelenti titkát az ő szolgálóinak, a prófétáknak”* (Ám. 3,7.). *„Nékem, minden szentek között a legeslegkisebbnek adatott ez a kegyelem, hogy a pogányoknak hirdessem a Krisztus végére mehetetlen gazdagságát; És hogy megvilágosítsam mindenknek, hogy miképen rendelkezett Isten ama titok felől, amely elrejtetett örök időktől fogva az Istenben,”* (Eféz. 3,8-9.). (Lásd még: Eféz. 1,9-10. Jel. 10,7. I.Pét. 1,12/b.)

A királyiszek előtt álló angyal bizonyára Gábriel, aki máshol Jézus angyalának van nevezve. Ő az az angyal, aki az elbukott angyal-fejedelem, Lucifer pozícióját és helyét átvette, ezért tiszte szerint neki közvetlenül az Isten trónja előtt kell állnia. Keresztelő János apjával, Zakariással való beszélgetése közben mondta azt, hogy: *„Én Gábriel vagyok, ki az Isten előtt állok; és küldettem, hogy szóljak veled, és ez örömdolgot jelentsem néked”* (Lk. 1,19.). Az Ő feladatát képezi az Istentől származó kinyilatkoztatások közvetítése, vagyis a prófétákkal tudatni az Isten titkáiból azokat a részleteket, amiket Isten jónak lát kinyilatkoztatni. *„Én Jézus küldöttem az én angyalom, hogy ezekről bizonyosságot tegyen néktek a gyülekezetekben”* (22,16.). Dánielhez is Gábriel lett elküldve, hogy az isteni kinyilatkoztatást átadja, és annak megértésében segítségére legyen. *„Még az imádságot mondtam, mikor ama férfiú, Gábriel, akit elébb a látomásban láttam, sebességgel repülván, megillete engem az estéli áldozat idején. És értésemre adá,*

és szóla nékem és monda: Dániel, most jöttem ki, hogy értelemre tanítsalak.” (Dán. 9,21-22.).

A látomásbeli angyal azt kérdezi: *„Ki volna méltó arra, hogy felnyissa a könyvet és felbontsa annak pecséteit?”* (2. vers). Különös módon *„senki nem találta meg méltónak a könyv felnyitására és elolvasására, a ránézésre sem”* (3. vers). János három helyszínt jelöl meg *„mennyen, földön, föld alatt”* (3. vers) azzal kapcsolatban, hogy hol kerestek méltó személyt a könyv felnyitására, de senki sem találta meg méltónak. E három meghatározásban benne foglaltatnak az összes teremtetett élőlények. A teremtetett lények képességüknél fogva nem lehetnek alkalmasak az Isten titkainak a felfedezésére, mert a jövő ismerete kizárólagos isteni tulajdonság. Erre hivatkozott Jézus akkor, amikor azt mondta: *„Arról a napról és óráról pedig senki semmit sem tud, sem az égben az angyalok, sem a Fiú, hanem csak az Atya”* (Mk. 13,32.). Vagyis ember Fiaként még Jézus sem tekinthetett a jövőbe, hiszen akkor hiteltelenné vált volna az, hogy Ő a mi helyünkbe lépett, mint Megváltó. Saját életében Neki is az emberi lét korlátai között kellett megélni azt az időt, amikor itt élt közöttünk, emberek között, ember Fiaként.

A trón előtt állók közül a huszonnégy vén egyike, vagyis a megváltásban részesültek egyike mondja ki, hogy mégis van megoldás, hiszen *„győzött a Júda nemzetségéből való oroslán, Dávid gyökere, hogy felnyissa a könyvet és felbontsa annak hét pecsétét”* (Jel. 5,5.). Győzelmének mibenléte elsődlegesen arra vonatkozik, hogy ebben a megmérettetésben ismét győzött, mert csak egyedül Ő találta meg méltónak arra, hogy felbontsa az isten titkát tartalmazó hét pecsétet könyvet. Ezt ugyanis csak olyan személy nyithatja fel, aki maga is Isten. Sátán a lázadása alkalmával azt állította magáról, hogy ő olyan tud lenni mint az Isten: *„Az égbe megyek fel, az Isten csillagai fölé helyezem ülőszékemet, és lakom a gyülekezet hegyén messze északon. Felibük hágok a magas felhőknek, és hasonló leszek a Magasságoshoz”* (Ésa. 14,13-14.). E megvizsgálás alkalmával viszont végleg kudarcot vallott, így ő is azok közé lett sorolva, akik nem találtattak méltónak a könyv felnyitására. Egyedül *„a Júda nemzetségéből való oroslán,”* győzött, *„hogy felnyissa a könyvet és felbontsa annak hét pecsétét”* (Jel. 5,5.).

Jézussal kapcsolatban többször említésre kerül ez a jelkép, hogy *„Juda nemzetségéből való oroslán,”* ebben az esetben az oroslán az erőt és a hatalmat jelképezi. A Jelenések könyvének későbbi fejezetében kapunk megerősítést ezzel kapcsolatban: *„És kiálta nagy szóval, mint mikor az oroslán ordít; és mikor kiálta, megszólaltatá a hét mennydörgés az ő szavát”* (10,3.). Különös egybeesés, hogy amikor Jákób a halála előtt megáldotta gyermekeit, akkor Júdát oroslánhoz hasonlította, akivel senki sem meri az erejét összemérni. *„Oroslánkölyök Júda; zsákmányt ejtven, felmentél, fiam! Lehevert, lenyugodott, mint a hím oroslán, és mint nőstény oroslán; ki veri őt fel? Nem múlik el Júdától a fejedelmi bot, sem a vezéri pálca térdei közül; míg eljő Siló, és a népek néki engednek.”* (1Móz. 49,8-10.).

Mivel pedig Jézus Júda nemzetségéből született, ezért kellett a szüleinek Dávid városába menni az összeírás alkalmával.

Dávid nemcsak a nemzetségtáblázat sorában található előbb, mint Jézus, hanem az ő királyságának is előképe volt. A Dávid királyságával kapcsolatos elképzelés az volt, hogy az ő leszármazottjaként megszülető Messiás olyan győztes király lesz, aki helyreállítja majd Izráel földi királyságát. *„Az előtte és utána menő sokaság pedig kiáltott, mondván: Hossánna a Dávid fiának! Áldott, aki jó az Úrnak nevében!”* (Mt. 21,9.). Mikor azért a tanítványok egybegyűltek Jézussal, megkérdezték Őt, mondván: *„Uram, avagy nem ez időben állítod-e helyre az országot Izráelnek?”* (Csel. 1,6.). A *„Dávid gyökere”*-re való utalás (5.vers) viszont, mint jelkép, már a Dávid előtti létezésére utaló kijelentés.

Úgy az 5. versnek, mint az egész fejezetnek a központi gondolata az, hogy Jézus *„győzött”*, és ezzel méltóvá vált arra, hogy felbontsa az Isten titkát tartalmazó könyv hét pecsétjét. Ez a győzelem a Krisztus és Sátán közötti küzdelem végeredményére vonatkozó bejelentés.

A Vén bejelentésére János el kezdi keresni az oroszlánt, és eközben egy bárányt lát, egy megölt bárányt, amely mégis él. Ez a jelképváltás azért került ide, mert azt akarja bemutatni, hogy Jézus nem az isteni erejével és hatalmával győzött, hanem alázatos életének feláldozásával. Már Keresztelő János is úgy mutatta be Jézust a Jordán mellett egybegyűlt tömegnek, hogy Ő *„az Istennek ama báránya, aki elveszi a világ bűneit”* (Ján. 1,29.). Péter pedig még kiegészíti ezt, és azt írja hozzá: *„Aki eleve el volt rendelve, a világ megalapítása előtt, megjelent pedig az idők végén ti érettetek”* (1Pét. 1,18-20.). Ésaías próféta pedig arról tesz bizonyosságot, hogy miért van bárányként bemutatva Jézus. *„Alázatos volt, és száját nem nyitotta meg; mint bárány, mely mészárszékre vitetik; és mint juh, mely megnémul az őt nyírók előtt; és száját nem nyitotta meg”* (Ésai. 53,7.).

A Báránnyal kapcsolatban adott jelképek igazolják legjobban azt a következtetést, hogy a látomás többi szereplőinek bemutatását is csak jelképesen kell értelmezni.

- A *„hét szarv”*, a hatalom, az erő és az uralkodás jelképeként található meg a Szentírás különböző helyein. *„Ne emeljétek magasra szarvatokat, ne szóljatok megkeményedett nyakkal”* (Zsolt. 75,6.). (Lásd még: Ám. 6,13. - Dán. 7,24; 8,21. – Mt. 28,18.)
- A *„hét szem”* az értelem és bölcsesség, a mindentudás és mindent látás jelképeként szolgál: *„az Úrnak szemei ezek, amelyek átpillantják az egész földet”* (Zak. 4,10.).
- Az *„elküldetett”*, pedig a Szentlélek földi küldetésére vonatkozó kijelentés. *„Ama vigasztaló pedig, a Szent Lélek, akit az én nevemben küld az Atya”* (Jn. 14,26.). *„Akit én küldök néktek az Atyától, az igazságnak Lelke”* (Jn. 15,26.). *„Jobb néktek, hogy én elmenjek: mert ha el nem megyek, nem jó el*

hozzátok a Vigasztaló: ha pedig elmegyek, elküldöm azt ti hozzátok.” (Jn. 16,7.).

Ezek a jelképek így együtt, azt fejezik ki, hogy Istennek Báránya tökéletes, teljes hatalommal és értelemmel rendelkezik, de tevékenységét a Szentlélek közreműködésével fogja végezni eltávoztása után, a megváltásra szoruló emberi család érdekében.

Ezek után János apostol azt látja, hogy a Bárány odament és elvette a hétpecsétet könyvet. Ez utalás arra, hogy Jézus a Golgotán szerzett győzelme után, az Atyától egy megkülönböztetett méltóságra emeltetett. *„Annakokáért az Isten is felmagasztalta Őt, és ajándékozott neki olyan nevet, amely minden név fölött való; Hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieké, földieké és föld alatt valóké.”* (Fil. 2,9-10.). *„És mi az Ő hatalmának felséges nagysága irántunk, akik hiszünk, az Ő hatalma erejének ama munkája szerint, Amelyet megmutatott Krisztusban, mikor feltámasztotta Őt a halálból, és ültette Őt a maga jobbára a mennyekben. Felül minden fejedelemségen és hatalmasságon, erőn és uraságon, és minden néven, mely neveztetik nemcsak e világon, hanem a következőben is: És mindeneket vetett az Ő lábai alá, és Őt tette mindeneknek fölötté az anyaszentegyháznak fejévé,”* (Eféz. 1,19-22.).

Ez a megkülönböztetett méltóság és hatalom azonban csak addig tart, amíg a gonoszság végérvényesen meg nem lesz semmisítve, mert utána vissza áll az Istenség személyei között a kezdeti állapot, a teljes egység, ami csak a megváltás idejére lett megváltoztatva. *„Annakokáért az az indulat legyen bennetek, mely volt a Krisztus Jézusban is, Aki, mikor Istennek formájában volt, nem tekintette zsákmánynak azt, hogy Ő az Istennel egyenlő, Hanem önmagát megüresítette, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóvá lett; És mikor olyan állapotban találtatott mint ember, megalázta magát, engedelmes lévén halálig, még pedig a keresztfának haláláig. Annakokáért az Isten is felmagasztalá Őt, és ajándékozott neki olyan nevet, amely minden név fölött való; Hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieké, földieké és föld alatt valóké.”* (Fil. 2,5-7.). *„Aztán a vég, mikor átadja az országot az Istennek és Atyának; amikor eltöröl minden birodalmat és minden hatalmat és erőt. Mert addig kell neki uralkodnia, mígnem ellenségeit mind lábai alá veti. Mint utolsó ellenség töröltetik el a halál. Mert mindent az ő lábai alá vetett. Mikor pedig azt mondja, hogy minden alája van vetve, nyilvánvaló, hogy azon kívül, aki neki mindent alávetett. Mikor pedig minden alája vettetett, akkor maga a Fiú is alávetettik annak, aki neki mindent alávetett, hogy az Isten legyen minden mindenben.”* (1Kor. 15,24-28.).

Mindezek alapján azt mondhatjuk, hogy János ebben a látomásban Jézus mennybemenetele után történő ünnepélyes beiktatását láthatja. Ez alkalommal mint az Istenség egyik tagja újra visszakapja az Atyától az isteni titkoknak ismeretét, a mindentudás képességét, amit az emberré válásával önként letett, mert azzal egy időben nem rendelkezhetett vele. Ettől kezdve tehát már a Fiúra nem érvényes az a

kijelentés, hogy Ő sem tudhatja az Isten titkát képező részleteket, hiszen ez alkalommal elvette azt az Atya kezéből azzal a szándékkal és céllal, hogy felbontsa azt, és újra birtokában legyen annak, amit korábban a megváltásunk érdekében letett, mert Megváltóként, a mi helyettesünként, Neki is az emberi lét korlátai között kellett élnie itt a földön.

Ezek után János apostol azt látja, hogy a huszonnégy vén mindegyike egy-egy arany poharat tart a kezében, *„jóillatokkal tele, amik a szentek imádságai”*. (8/b. vers). Ez mindennek előtt azt fejezi ki, hogy a huszonnégy vén a megváltottak seregének képviselőjében van jelen ezen a ünnepélyes alkalmon, ezért az általuk elmondott ima és Isten-dicsőítés a megváltásban részesülők összességének nevében hangzik el. Az *„aranypohár”* annak kifejezője, a menny miként értékeli a szentek imáit.

Az *„új ének”* pedig a győzelem énekeként zendül fel az ajkukon, a megváltásért való hálaadásuk éneke ez, a Megváltó előtt. Új éneknek mondható azért, mert a mennyei lények részéről ismeretlen érzés a bűn világából megszabadulva, megváltottnak lenni,— ez egy teljesen új tapasztalat.

Nagyon szép és megható az Isten-imádatnak az a megnyilatkozása, amikor a 24 vén leteszi koronáját a királyiszék elé, és így ad dicsőséget és tisztességet Istennek. Dicsőítésükben pedig elmondják, hogy mindezt azért teszik, mert *„méltó vagy Uram, hogy végy dicsőséget, tisztességet és erőt”* (4,10-11.). Ezzel azt fejezik ki, tudatában vannak annak, hogy győzelmük, illetve a belőle fakadó üdvösség és örök élet csak az Isten kegyelme és segítsége által volt lehetséges.

A megváltásért való hálaadás mellett még azt is elmondják, hogy: *„tettél minket a mi Istenünknek királyokká és papokká; és uralkodunk a földön”* (10. vers). Ezzel arra utalnak, hogy Isten felhatalmazza őket, később pedig a megváltottak teljes seregét arra, hogy mint papok és királyok uralkodni fognak Jézussal együtt. *„Boldog és szent, akinek része van az első feltámadásban: ezeken nincs hatalma a második halálnak; hanem lesznek az Istennek és a Krisztusnak papjai, és uralkodnak ő vele ezer esztendeig.”* (20,8.). Ez az uralkodás a gonoszok feletti ítélkezésben fog megvalósulni, amire már Pál apostol is utalt a levelében: *„Nem tudjátok, hogy a szentek a világot ítélik meg?... Nem tudjátok, hogy angyalokat fogunk ítélni?”* (1Kor. 6,2-3.).

János leírásában azt figyelhetjük meg, hogy a mennyei lények istentiszteleti liturgiájában már nincs helye a bűnbánati, és a segítséget kérő imáknak. Az Isten trónja előtt újra és újra csak a dicsőítés, a magasztalás hangja szólal meg az Istent imádók ajkáról, csak ez tölti ki imáik tartalmát. Viszont velünk földi emberekkel ellentétben ők nem szűnnek meg az Isten dicsőítésében, nem unják meg, nem fárasztó számukra újra és újra elmondani azt, amivel tele van a szívük.

A régebbi kéziratokban a 9. versben a *„minket”* szó szerepel, míg a 10. versben viszont már az *„őket”* található. A szöveg ezzel is kifejezésre juttatja azt, hogy ezek a

lények a mennyei templomban nemcsak a maguk nevében énekelnek, hiszen ők az emberi család képviselőiként vannak jelen. A vének új éneke után következő Isten-dicsőítésben János apostol már azt látja, hogy a huszonnégy vénnel, a négy lelkes lény, és sok angyal is egyesül. Ez a kép viszont már előrevisz bennünket arra az időre, amikor a megváltás befejeződik, és az első feltámadás után a megváltott szentek teljessége együttes hálaénekben tör ki Isten előtt. *„Az üdvösség a mi Istenünké, aki a királyiszekben ül, és a Bárányé! Az angyalok pedig mindnyájan a királyiszek, a Vének és a négy lelkes lény körül állnak, és a királyiszek előtt arccal leborulnak, és imádják az Istent, Ezt mondván: Ámen: áldás, dicsőség, bölcsesség, hálaadás, tisztesség, hatalom és erő, a mi Istenünknek mind örökkön örökké, Ámen.”* (7,10-12.).

Ahogy a többi próféta írásaiban is megfigyelhetjük (Ésa. 6,3.), úgy János látomásában is előtérbe kerül a háromszoros „szent” Isten dicsőítéseként. Ez a háromszoros „szent” nem csak a trónon ülő Isten felé hangzik el. Bár a hálaadásuk most a királyiszekben ülő előtt történik, és először közvetlenül neki adnak hálát, de János azt is hangsúlyozza, hogy ezek a lények általában is így dicsőítik az Istent, vagyis nem szűnnek meg ezt az Isten-dicsőítést elmondani. Ilyen módon a meg nem szűnő háromszoros „szent” hangoztatása az állandó dicsőítésben, a háromszemélyű Isten együttes dicsőítéseként hangzik.

A látomás idejében történő dicsőítés pedig Annak szól, akire elmondható, hogy Ő *„az Úr, a mindenható Isten, aki volt, aki van, és aki eljövendő”* (4,8.). A Szentírás összes kinyilatkoztatását tekintve ez is elmondható mindhárom isteni személyre.

Az Isten-dicsőítésnek ez a szakasza nagyon komoly tanulságokat képvisel felénk, nagyon sok önvizsgáló kérdést vet fel előttünk. Milyen gyakran érzünk magunkban késztetést arra, hogy dicsőítő szavakban és gondolatokban megemlékezzünk Isten jóságáról és kegyelméről? Amikor Isten elé járulunk imádkozó szívvel, akkor imáinkban a kéréseink mellett mekkora részt tölt ki a dicsőítés és a hálaadás? Érezzük-e szüntelen azt, hogy mi csak az Isten kegyelme és segítsége által vagyunk képesek győzni és üdvösségre jutni, és készek vagyunk-e ezt Isten előtt is elmondani?